

інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – 2013. – № 8. – С. 150-155.

10. Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно-правові аспекти): монографія / [за заг. ред. В. В. Луця]. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 320 с.

11. Купчак Б. Корпоративні права та їх застосування в господарській діяльності / Б. Купчак, Л. Гачак-Величко // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. – 2010. – Вип. 5. – С. 145-155.

12. Воловик О. А. Об'єкти та суб'єкти корпоративних відносин: напрями досліджень / О. А. Воловик // Економіка та право. – 2009. – № 3. – С. 19-22.

УДК 347.4(043.2)

Браславець К. П., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зеленова М. О., асистент

ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Відшкодування шкоди є формою цивільно-правової відповідальності у разі порушення зобов'язань, що впливають із договору перевезення та регламентуються главою 64 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), а у випадках, коли шкода, завдана каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю пасажирів, застосуванню підлягає глава 82 ЦК України, якщо договором або законом не встановлена відповідальність перевізника без вини [1].

Законодавство України передбачає, що саме авіаперевізник несе відповідальність за втрату або завдану шкоду, заподіяну під час перевезення пасажирів, багажу, вантажу та пошти відповідно до вимог і правил, передбачених міжнародними договорами та законодавством України (в тому числі авіаційними правилами України), розмір якої має бути однаковим для внутрішніх і для міжнародних рейсів [2].

Особливості відшкодування шкоди, завданої під час повітряних перевезень, визначаються Правилами повітряних перевезень пасажирів і багажу та/або Конвенцією про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень.

У випадку порушення зобов'язань, перевізник, що здійснює повітряне перевезення, несе відповідальність за:

— шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажирів, тільки за умови, що подія, яка стала причиною загибелі або ушкодження, відбулася на борту повітряного судна;

— шкоду, заподіяну знищенням, утратою або пошкодженням зареєстрованого багажу (лише за умови, що випадок, який став причиною знищення, втрати або пошкодження багажу, мав місце на борту повітряного судна або тоді, коли перевізник був відповідальним за збереження зареєстрованого багажу);

— шкоду, заподіяну у випадку знищення, втрати або пошкодження вантажу (тільки за умови, що подія, яка стала причиною такої шкоди, мала місце під час повітряного перевезення);

— шкоду, заподіяну внаслідок затримки повітряного перевезення пасажирів, багажу або вантажу.

Також, потрібно враховувати випадки, коли перевізник може довести, що шкода була завдана в результаті недбалості, неправомірної дії чи бездіяльності особи, яка вимагає відшкодування, в цих випадках перевізник повністю або частково звільняється від відповідальності перед особою, яка вимагає відшкодування.

При виникненні обставин, коли мало місце пошкодження багажу або вантажу, особа яка має право на його отримання, повинна надіслати перевізнику претензію не пізніше семи днів з дати отримання зареєстрованого багажу й чотирнадцяти днів з дати отримання вантажу. У випадку затримки претензія повинна бути заявлена не пізніше двадцяти одного дня з дати, коли багаж або вантаж був переданий у його розпорядження.

У разі відсутності відповіді на претензію (та в інших випадках встановлених нормативними актами), особа може пред'явити позов до перевізника [3].

Позов до перевізника щодо неналежного перевезення пасажирів, багажу або вантажу має бути подано за ініціативою позивача або його представника до суду за місцем реєстрації перевізника (за місцезнаходженням його головного офісу) [4].

Стосовно відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок:

— загибелі або тілесного ушкодження пасажирів під час міжнародного повітряного перевезення, без виключення або обмеження своєї відповідальності за таку шкоду, здійснюється перевізником в сумі, що не перевищує 100 000 спеціальних прав запозичення (далі – СПЗ) на кожного пасажирів, тоді як за національним законодавством України розмір суми становить 113100 СПЗ для кожного пасажирів;

— затримки під час перевезення пасажирів, відповідальність перевізника стосовно кожного пасажирів обмежується сумою 4150 спеціальних прав запозичення, для України – 4694 СПЗ стосовно кожного пасажирів;

— знищення, утрати, пошкодження або затримки в міжнародному перевезенні багажу обмежується сумою 1000 спеціальних прав запозичення стосовно кожного пасажирів, а за українським законодавством такою сумою є 1131 СПЗ;

— знищення, утрати, пошкодження або затримки в перевезенні вантажу обмежується сумою 17 спеціальних прав запозичення за кілограм.

В положеннях Монреальської конвенції зазначається, що вартість у спеціальних правах запозичення національної валюти держави-сторони, яка є членом Міжнародного валютного фонду, обчислюється згідно з методом визначення вартості, що застосовується Міжнародним валютним фондом для власних операцій і розрахунків на дату ухвали суду [3].

Отже, за завдання шкоди пасажирів, багажу або вантажу під час перевезень повітряним судном, настає відповідальність за заподіяну шкоду відповідно до норм національного законодавства України та міжнародно-правових актів, згоду на які було надано Україною.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

2. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17.

3. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28 травня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594/print.

4. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу: затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>.